

ENVIRONMENTÁLNA STRATÉGIA TOP spol. n.o.

Správna rada TOP spol. n.o. sa rozhodla pomôcť SR aj EÚ splniť ambiciózne environmentálne ciele.

Zmena klímy a zhoršovanie stavu životného prostredia predstavujú existenčnú hrozbu pre Európu a svet. Na zvládnutie týchto hrozieb sa vďaka Európskej zelenej dohode premení EÚ na moderné a konkurencieschopné hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje, čím sa podarí zabezpečiť:

- nulové čisté emisie skleníkových plynov do roku 2050,
- hospodársky rast, ktorý nebude závisieť od využívania zdrojov
- a nezabudne sa na žiadneho jednotlivca ani región.

TOP spol. n.o. chce prispieť k udržateľnejšej Európe prevzatím jej cieľov v tejto oblasti. Občania EÚ sú chránení jednými z najprísnejších environmentálnych noriem na svete. EÚ a vlády členských štátov s podporou špecializovaných výskumných

programov, právnych predpisov a financovania stanovili jasné ciele európskej environmentálnej politiky do roku 2020, ako aj víziu do roku 2050:

- chrániť, zachovávať a zveľaďovať prírodný kapitál EÚ,
- prejsť na nízko uhlíkové, ekologické a konkurencieschopné hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje,
- chrániť občanov EÚ pred environmentálnymi vplyvmi a rizikami ohrozujúcimi ich zdravie a blahobyt.

Transformácia nášho hospodárstva a spoločnosti

Zmena klímy je najväčšou výzvou našich čias. Zároveň so sebou nesie príležitosť vybudovať nový hospodársky model.

Táto transformačná zmena je načrtnutá v Európskej zelenej dohode. Všetkých 27 členských štátov EÚ sa zaviazalo premeniť EÚ do roku 2050 na prvý klimaticky neutrálny kontinent. Aby tento cieľ dosiahli, zaviazali sa znížiť emisie do roku 2030 v porovnaní s úrovňami z roku 1990 aspoň o 55 %. Vytvorí sa tak nové príležitosti pre inovácie, investície a pracovné miesta. Zároveň sa tým zabezpečia príležitosti pre všetkých, poskytne sa podpora zraniteľným občanom prostredníctvom boja proti nerovnosti a energetickej chudobe a posilní sa konkurencieschopnosť európskych podnikov.

Závazok TOP spol. n.o.: vytvoríme 11 pracovných miest pre ľudí zo znevýhodnených a marginalizovaných skupín vo svojom centre sociálnych služieb.

Termín: do konca roka 2028

Trvalo udržateľná doprava pre všetkých

Náš prechod na ekologickejšiu mobilitu ponúka čistú, prístupnú a cenovo dostupnú dopravu aj v najvzdialenejších oblastiach.

Európska komisia navrhuje ambicióznejšie ciele znižovania emisií CO₂ nových osobných automobilov a dodávok.

- **55%** zníženie emisií z automobilov do roku 2030
- **50%** zníženie emisií z dodávok do roku 2030
- **0** emisií z nových automobilov do roku 2035

Komisia zároveň podporuje rast trhu s vozidlami s nulovými a nízkymi emisiami. Jej cieľom je najmä zabezpečiť občanom potrebnú infraštruktúru na nabíjanie týchto vozidiel na krátke aj dlhé cesty. Okrem toho sa od roku 2026 na cestnú dopravu bude vzťahovať systém obchodovania s emisiami a za znečisťovanie sa bude platiť, čím sa posilní používanie čistejších palív a uskutočnia sa ďalšie investície do čistých technológií. Komisia navrhuje aj spoplatnenie uhlíka pre leteckú dopravu, ktorá doteraz využívala výnimku. Takisto navrhuje podporovať udržateľné letecké palivá, pričom lietadlá budú musieť pri všetkých odletoch z letísk EÚ povinne tankovať udržateľné zmiešané palivá. Aby sa zabezpečil spravodlivý príspevok námorného odvetvia k úsiliu o dekarbonizáciu nášho hospodárstva, Komisia navrhuje rozšíriť stanovovanie cien uhlíka aj na toto odvetvie. Komisia stanoví ciele aj pre veľké prístavy, aby plavidlá zásobovali pobrežnou elektrickou energiou, a tak znížili používanie znečisťujúcich palív, ktoré okrem iného poškodzujú kvalitu miestneho ovzdušia.

Závazok TOP spol. n.o.: prejdeme na ekologickú dopravu používaním elektromobilov, alebo vodíkových motorových vozidiel.

Termín: do konca roka 2027

Hybná sila tretej priemyselnej revolúcie

Zelená transformácia je pre európsky priemysel veľkou príležitosťou, pretože vytvára trhy pre čisté technológie a výrobky.

Tieto nové návrhy budú mať vplyv na celé hodnotové reťazce v odvetviach ako energetika a doprava, stavebníctvo či renovácia, čo pomôže vytvoriť udržateľné a dobre platené pracovné miesta na lokálnej úrovni v celej Európe.

- **do roku 2030 by sa mohlo zrenovovať 35 miliónov budov**
- **do roku 2030 by sa mohlo vytvoriť 160 000 dodatočných ekologických pracovných miest v sektore stavebníctva**

Očakáva sa, že elektrifikácia hospodárstva a väčšie využívanie energie z obnoviteľných zdrojov povedie v týchto odvetviach k zvýšeniu zamestnanosti. Vďaka vyššej energetickej účinnosti budov takisto vzniknú pracovné miesta v stavebníctve, ktoré pocíti silnejší dopyt po miestnej pracovnej sile. Chceme zachovať naše klimatické ambície a zabrániť tomu, aby snaha o zníženie emisií znevýhodňovala náš priemysel voči zahraničným konkurentom. Komisia preto navrhuje mechanizmus na zabezpečenie toho, aby spoločnosti dovážajúce do EÚ museli takisto platiť cenu uhlíka, a to aj v prípade, keď pochádzajú z krajín s menej prísnyimi pravidlami v oblasti klímy.

Závazok TOP spol. n.o.: vytvoríme novú radu produktov pod novou značkou TOP bio.

Termín: do konca roka 2028

Čistejší energetický systém

Na zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2030 aspoň o 55 % je potrebné zvýšiť podiel energie z obnoviteľných zdrojov a energetickú efektívnosť.

Komisia navrhuje, aby sa záväzný cieľ pre obnoviteľné zdroje v energetickom mixe EÚ zvýšil na 40 %. V týchto návrhoch sa podporuje ďalšie rozšírenie obnoviteľných palív, napr. vodíka, v priemysle a doprave podľa nových cieľov. Okrem toho zásadný význam pre zníženie emisií a nákladov na energiu pre spotrebiteľov a priemysel má zníženie energetickej spotreby. Komisia navrhuje, aby sa ciele v oblasti energetickej efektívnosti na úrovni EÚ zvýšili, aby boli záväzné a dosiahlo sa tak celkové zníženie spotreby primárnych energetických zdrojov o 36 – 39 % do roku 2030.

- **Nový cieľ v oblasti obnoviteľnej energie do roku 2030 – 40 %**
- **Nový cieľ v oblasti energetickej efektívnosti pri spotrebe primárnych energetických zdrojov do roku 2030 –36 – 39 %**

Zelenú transformáciu musí poskytovaním správnych stimulov podporovať aj daňový systém. Komisia navrhuje zosúladiť minimálne daňové sadzby na vykurovanie a dopravu s našimi klimatickými cieľmi a súčasne zmierniť sociálny vplyv a podporiť zraniteľných občanov.

Závazok TOP spol. n.o.: budeme využívať vo všetkých našich činnostiach obnoviteľné zdroje. Budeme ponúkať, len výrobky s bio degradovateľnými obalmi. Vybudujeme novú solárnu elektrárňu na streche budovy Centra sociálnych služieb.

Termín: do konca roka 2028

Obnova budov v záujme zelenšieho životného štýlu

Obnovou našich domovov a budov ušetríme energiu, ochránime sa pred extrémnym teplom či zimou a budeme tak bojovať proti energetickej chudobe.

Nový sociálny fond na ochranu klímy má za cieľ podporovať občanov najviac ohrozených energetickou alebo mobilitnou chudobou. Tým, ktorí sú zmenám vystavení najviac, pomôže fond zmierniť náklady, aby transformácia prebehla spravodlivo a aby sa na nikoho nezabudlo. V priebehu 7 rokov poskytne fond 72,2 miliardy EUR na financovanie obnovy budov, prístupu k mobilite s nulovými alebo nízkymi emisiami, či dokonca na podporu k príjmu. Okrem domovov sa musia zrenovovať aj verejné budovy, aby sa viac využívala energia z obnoviteľných zdrojov a aby boli energeticky účinnejšie.

Komisia navrhuje:

- vyžadovať, aby členské štáty obnovili aspoň 3 % celkovej podlahovej plochy všetkých verejných budov ročne
- stanoviť referenčnú hodnotu obnoviteľných zdrojov energie v budovách do roku 2030 na 49 %

- požadovať od členských štátov, aby zvýšili využívanie energie z obnoviteľných zdrojov pri kúrení a chladení o +1,1 percentuálnych bodov každý rok až do roku 2030

Závazok TOP spol. n.o.: obnovíme všetky naše nehnuteľnosti s cieľom zvýšenia ich energetickej efektivity.

Termín: do konca roka 2028

V súlade s prírodou v záujme ochrany našej planéty a zdravia

V boji proti zmene klímy je naším dôležitým spojencom príroda.

Obnova prírody a umožnenie toho, aby biologická diverzita opäť dosiahla dobrý stav, nám ponúka rýchle a lacné riešenie na vstrebávanie a ukladanie uhlíka. Komisia preto navrhuje obnoviť európske lesy, pôdy, mokrade a rašeliniská. Tým sa zvýši vstrebávanie CO₂ a naše životné prostredie nadobudne väčšiu odolnosť voči zmene klímy.

Obehové a udržateľné riadenie týchto zdrojov

- zlepší naše životné podmienky
- bude udržiavať zdravé životné prostredie
- vytvorí kvalitné pracovné miesta
- zabezpečí udržateľné zdroje energie

Nové ciele týkajúce sa prirodzeného odstraňovania uhlíka:

- **starý cieľ** - 225 Mt
- **súčasná úroveň odstraňovania uhlíka** - 268 Mt
- **nový cieľ** - 310 Mt

Bio energia prispieva k postupnému ukončovaniu používania fosílnych palív a dekarbonizácii hospodárstva EÚ. Musí sa však využívať udržateľne. Komisia navrhuje prísne nové kritériá, aby sa zabránilo neudržateľnej ťažbe dreva, ako aj na ochranu oblastí s významnou biologickou diverzitou.

Závazok TOP spol. n.o.: pripravíme päť environmentálnych konferencií pre marginalizované komunity v našom Centre sociálnych služieb.

Termín: do konca roka 2028

Posilňovanie globálnych opatrení v oblasti klímy

Globálnu hrozbu zmeny klímy môžeme vyriešiť len v spolupráci s našimi medzinárodnými partnermi.

Ako pozitívny príklad už poslúžila Európska zelená dohoda, ktorá viedla hlavných medzinárodných partnerov k stanoveniu vlastných cieľových termínov klimatickej neutrality. Vďaka investíciám do technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov získavame odborné znalosti a vyvíjame produkty, ktoré budú prínosom aj pre zvyšok sveta. Prechodom na zelenú dopravu vytvoríme špičkové svetové podniky, ktoré môžu slúžiť čoraz väčšiemu globálnemu trhu. V spolupráci s našimi medzinárodnými partnermi budeme spoločne znižovať emisie v námornej a leteckej doprave na celom svete. EÚ sa o tieto návrhy a nápady podelí so svojimi medzinárodnými partnermi na konferencii OSN o zmene klímy COP26, ktorá sa uskutoční v novembri v Glasgowe.

- **30 %** Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce EÚ podporuje ciele v oblasti klímy
- **1/3** svetových verejných finančných prostriedkov na klímu pochádza z EÚ a jej členských štátov

Závazok TOP spol. n.o.: k naplňovaniu týchto cieľov prispejeme tým, že budeme pri výrobe nových produktov pod značkou TOP bio využívať iba lokálne zdroje.

Termín: do konca roka 2028

Environmentálna misia TOP spol. n.o.

Integrácia ochrany životného prostredia do našej činnosti je pre nás **klúčovou záležitosťou**, lebo si chceme v podmienkach trhovej ekonomiky udržať svoje postavenie a byť konkurencieschopný. Nielen vnútorný trh, ale aj medzinárodné trhy dnes požadujú od nás vysoko **zabezpečený systém ochrany a tvorby životného prostredia**, ktorý akceptuje začlenenie environmentálnych faktorov do našej stratégie s cieľom znížiť ekologické záťaž, zabrániť pôsobeniu novo vznikajúcich negatívnych vplyvov na životné prostredie a prispieť k odstráneniu starých environmentálnych záťaží. Predpokladom pre splnenie týchto podmienok trhu je budovanie nášho vyspelého systému riadenia ochrany životného prostredia. Akceptácia nových trendov ochrany životného prostredia nám **prináša strategickú príležitosť**, ktorou môžeme demonštrovať svoje environmentálne zameranie na domácich aj zahraničných trhoch. Naša environmentálna orientácia premieta do seba správanie trhu v troch smeroch:

- environmentálne vlastnosti výrobkov sa stávajú najvýraznejším konkurenčným faktorom,
- verejná mienka stále viac uprednostňuje podniky, ktoré produkujú svoje výrobky environmentálne šetrne,
- stále viac sa rozširuje trhový sektor environmentálnych technológií.

Zakladatelia TOP spol. n.o. sú ľudia s rozvinutým environmentálnym uvedomením. Vnímajú, že **životné prostredie je rozhodujúcim faktorom prežitia** v našom sektore (chémia), budeme využívať postoj k životnému prostrediu ako **rozhodujúcu odlišnosť** (ako distribútor environmentálnych výrobkov). V oblasti životného prostredia, by sa mala naša podnikateľská misia premietnuť v environmentálnej politike na úrovni podniku. Budeme postupovať podľa normy STN ISO 14001, ktorá sa zaoberá budovaním **systému environmentálneho manažérstva** podniku, je charakterizovaná ako vyhlásenie organizácie o zámeroch a zásadách vzťahujúcich sa na celkové environmentálne správanie, ktoré poskytuje rámec na činnosti a stanovenie dlhodobých a krátkodobých cieľov. Podľa normy musí byť táto politika dostupná verejnosti, byť dokumentovaná a známa všetkým zamestnancom. Pri tvorbe environmentálnej politiky berieme do úvahy charakter, rozsah a environmentálny vplyv činností, výrobkov alebo služieb a naša politika bude utvárať predpoklady na **sústavné zlepšovanie**.

Správna rada TOP spol. n.o. sa rozhodla aplikovať valdézske princípy združenia pre environmentálne zodpovednú ekonomiku a stanovila štandardy pre všeobecnú environmentálnu zodpovednosť TOP spol. n.o.

- a) **Ochrana biosféry:** Budeme minimalizovať uvoľňovanie akýchkoľvek polutantov, ktoré by mohli spôsobiť environmentálne poškodzovanie vzduchu, vody alebo pôdy. Budeme strážcami obyvateľov riek, jazier, močiarov, pobrežných zón a oceánov a budeme sa vyhýbať vytváraniu

skleníkového efektu, vyčerpaniu ozónovej vrstvy, kyslému dažďu a smogu.

- b) **Udržateľné využívanie prírodných zdrojov:** Budeme robiť udržateľné využívanie obnoviteľných prírodných zdrojov ako sú močiare a lesy. Budeme konzervovať neobnoviteľné prírodné zdroje účinným využívaním a starostlivým plánovaním. Budeme chrániť život v divočine, priestor pre život zvierat a rastlín, voľné priestory a pustatiny, aby sa zachránila rozmanitosť života.
- c) **Redukcia a využívanie odpadu:** Budeme minimalizovať odpad, zvlášť nebezpečný odpad a kde je to len možné recyklovať materiály. Budeme nakladať so všetkými odpadmi bezpečnými a zodpovednými metódami.
- d) **Rozumné využívanie energie:** Pre naše potreby budeme využívať environmentálne bezpečné a udržateľné energetické zdroje. Budeme investovať do zlepšenia energetickej účinnosti a znižovania spotreby energie. Budeme maximalizovať energetickú účinnosť produktov, ktoré používame alebo predávame.
- e) **Redukcia rizika:** Budeme minimalizovať environmentálne, zdravotné a bezpečnostné riziká pre našich zamestnancov a pre komunitu, v ktorej pracujeme používaním bezpečných technológií a operačných postupov a neustálou pripravenosťou na nebezpečenstvo.
- f) **Marketing bezpečných produktov a služieb:** Budeme predávať produkty, ktoré minimalizujú environmentálny dopad a sú bezpečné pri bežnom používaní spotrebiteľmi. Budeme informovať zákazníkov o environmentálnych dopadoch našich výrobkov a služieb.
- g) **Kompenzácia škody:** Budeme niesť zodpovednosť za každé poškodenie životného prostredia, vynaložíme všetko úsilie na jeho obnovenie a budeme kompenzovať tie osoby, ktoré boli poškodené.
- h) **Odhalenie:** Budeme odhaľovať našim zamestnancom a verejnosti nehody vzťahujúce sa na naše operácie, ktoré môžu poškodiť životné prostredie, alebo spôsobiť zdravotné alebo bezpečnostné riziko. Zverejníme potenciálne environmentálne, zdravotné alebo bezpečnostné riziko pri našich operáciách.
- i) **Správna rada TOP spol. n.o.:** jedno miesto v správnej rade bude

vymedzené pre ochranu životného prostredia. Budeme monitorovať a podávať správy o našich úspechoch v ich zavádzaní princípov.

- j) **Hodnotenie ročných správ:** Budeme viesť a robiť verejné výročné samohodnotenie nášho pokroku v zavádzaní týchto Princípov a v súlade so všetkými aplikovateľnými zákonmi a predpismi. Naša práca bude smerovať k včasnej tvorbe nezávislých environmentálnych postupov hlásení, ktoré si chceme osvojiť.